

***Program prac konserwatorskich
renowacji
zabytkowych organów w parafii pw.
Św. Marcina - Nowolesie.***

*Opracował: Jeleń Wiesław, dyplomowany organmistrz, dyplom
mistrzowski nr 14/2007 z 13 kwietnia 2007r na podstawie egzaminu złożonego w
Małopolskiej Izbie Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Krakowie.*

**Organy pochodzą z bardzo dobrego śląskiego warsztatu
organmistrzowskiego.**

**Zbudowane w połowie XIX w. Budowniczy
Gottfried Riemer – Brieg.**

Instrument trzynastogłosowy, 16 rzędów organowych.
Wiatrownice klapowo zasuwowe , traktura mechaniczna, kontuar
mechaniczny wbudowany w szafę organową, miechy klinowe z
dwoma podawaczami zasilane dmuchawą – (nieodpowiednia).
Instrument ze zdobioną szafą organową – prospektem w stylu
neogotyckim.

Dyspozycja instrumentu

I Manual		II Manual		Pedal	
1. <i>Principal</i>	8'	<i>Salicet</i>	8'	<i>Violonbass</i>	16'
2. <i>Portunal</i>	8'	<i>Portunalflaut</i>	8'	<i>Subbass</i>	16'
3. <i>Doppelflaut</i>	8'	<i>Flauto traverso</i>	4'	<i>Prinzipalbass</i>	8'
4. <i>Salicet</i>	8'				
5. <i>Octave</i>	4'				
6. <i>Flaut-traverso</i>	4'				
7. <i>Mixtur</i>	2' - 4 fach				

Kontuar wyposażony jest w :
Pedalcoppel.

1. Zasilanie

Miech magazynowy z podawaczem.

Oględziny miecha wskazują na konieczność gruntownej renowacji oskórowania i stolarki oraz gruntownej konserwacji chemicznej . Ogólnie miechy zachowane są w ciężkim stanie.

Podawacz kalikanta wymaga rekonstrukcji – naprawy.

Konieczne jest również ustawienie właściwego ciśnienia sprężonego powietrza !!!

Oględziny dmuchawy wskazują na konieczność montażu nowej ,

(obecnie zamontowana dmuchawa zasysa zanieczyszczenia i nie jest w stanie zapewnić wystarczającej ilości powietrza przy pełnym wykorzystaniu możliwości brzmieniowych organów!.)

Głośna praca świadczy o znacznym wyeksploatowaniu .

Koniecznym jest montaż nowej dmuchawy w obudowie akustycznej z filtrem powietrza ssanego z wnętrza kościoła co pozwoli na bezawaryjne działanie organów (wyrównana temperatura i wilgotność)

2. Kontuar mechaniczny

Klawiatury manualu wymagają gruntownej renowacji , wyklejenia kaszmirem , wymiany filcowania i regulacji skoku . Demontażu uszkodzonej kości wołowej i montażu nowej tonów diatonicznych (białych klawiszy)

Konieczna jest renowacja z wymianą uszkodzonych szyldów naciągów rejestrowych - porcelanek

Stan zewnętrzny wskazuje na konieczność renowacji ramy klawiatur.

Należy wykonać brakujący element ramy klawiatury II manualu który pełni funkcje tłumienia skoku klawiszy .

Klawiatura pedału wymaga rekonstrukcji.

Ławeczka organistowska – konieczność montażu nowej .

Należy zmodernizować instalację elektryczną kontuaru !.

3. Szafa organowa

Aktywność kornika (kołatka) jest widoczna – konieczna jest impregnacja chemiczna od wewnątrz.

4. Wiatrownice

Wiatrownice wymagają demontażu i **generalnego remontu** - renowacji oskórowania sprężyn oraz wypracowanych elementów.

Ławeczki kłocy wymagają renowacji wraz z klocami .

Konieczna jest przede wszystkim impregnacja chemiczna po jej demontażu .

5. Traktura mechaniczna

Traktura wymaga wymiany uszkodzonych i wypracowanych abstraktów wałków skrętnych oraz elementów towarzyszących.

Konieczna jest renowacja wszystkich nakrętek skórzaných.

Konieczność renowacji mechanizmu kopulacji.

Wymiana spróchniałych elementów .

6. Aparat dźwiękowy

Piszczalki drewniane- zaatakowane są przez owady drewno żerne (kołatek).
(renowacja / rekonstrukcja – naprawa zachowanej materii / montaż
piszczałek wraz z pracami towarzyszącymi).

Piszczalki metalowe labialne:

W poszczególnych głosach organowych trwale uszkodzone piszczałki
zostaną zastąpione nowymi .

Stan pozostałych piszczałek cynowych można określić na dostatecznie
zachowany – wymagają prostowania, lutowania.

Piszczalki prospektowe (front) – grający.

Stan piszczałek cynowych można określić na ciężki – wymagają - prac
renowacyjnych – prostowania, lutowania oraz srebrzenia i intonacji i
dostrojenia

**Należy zmodernizować instalację elektryczną kontuaru !. Zamontować
nowy estetyczny wyłącznik .!**

Prace demontażowo – konserwacyjne części organowych

1. Demontaż piszczałek z wiatrownic prospektu

- Oczyszczenie wnętrza szafy organowej
 - Renowacja i konserwacja konstrukcji nośnej wiatrownic
 - Oczyszczenie i impregnacja chemiczna podłogi w szafie organowej
 - Renowacja pomostów – podestów !
-

2. Renowacja wiatrownicy I Manuału:

- demontaż piszczałek z wiatrownicy
 - demontaż kłocy i ławeczek z wiatrownicy oczyszczenie, naprawa i konserwacja chemiczna kłocy,
 - Oczyszczenie poszczególnych części drewnianych mechanizmów
 - Konserwacja części drewnianych korpusu wiatrownicy - xirein
 - Dokładne oczyszczenie, konserwacja chemiczna wnętrza wiatrownicy - xirein
 - Demontaż sprężyn i kłap tonowych:
 - **renowacja sprężyn fosforobrazowych**
 - **renowacja oskórowania na kłapach tonowych**
 - **renowacja ławeczek wraz z pracami towarzyszącymi**
 - demontaż zasuw rejestrowych wiatrownicy:
 - oczyszczenie, renowacja
 - wyrównanie płaszczyzn i wypolerowanie grafitem
 - konserwacja – impregnacja kłocy i ławeczek
 - renowacja windlade:
 - **renowacja uszkodzonego oskórowania**
 - oczyszczenie – uszczelnienie pęknięć kancel i konserwacja chemiczna - xirein
 - montaż poszczególnych części wiatrownicy – regulacja wraz z pracami towarzyszącymi.
-

3. Renowacja wiatrownicy II Manuału:

- demontaż piszczałek z wiatrownicy
 - demontaż kłocy i ławeczek z wiatrownicy oczyszczenie, naprawa i konserwacja chemiczna kłocy,
 - Oczyszczenie poszczególnych części drewnianych mechanizmów
 - Konserwacja części drewnianych korpusu wiatrownicy - xirein
 - Dokładne oczyszczenie, konserwacja chemiczna wnętrza wiatrownicy - xirein
 - Demontaż sprężyn i kłap tonowych:
 - **renowacja sprężyn fosforobrazowych**
 - **renowacja oskórowania na kłapach tonowych**
 - **renowacja ławeczek wraz z pracami towarzyszącymi**
 - demontaż zasuw rejestrowych wiatrownicy:
 - oczyszczenie, renowacja
 - wyrównanie płaszczyzn i wypolerowanie grafitem
 - konserwacja – impregnacja kłocy i ławeczek
 - renowacja windlade:
 - **renowacja uszkodzonego oskórowania**
 - oczyszczenie – uszczelnienie pęknięć kancel i konserwacja chemiczna - xirein
 - montaż poszczególnych części wiatrownicy – regulacja wraz z pracami towarzyszącymi.
-

4. Renowacja wiatrownicy Pedalu:

- demontaż piszczałek z wiatrownicy
- demontaż kłocy i ławeczek z wiatrownicy oczyszczenie, naprawa i konserwacja chemiczna kłocy,
- Oczyszczenie poszczególnych części drewnianych mechanizmów
- Konserwacja części drewnianych korpusu wiatrownicy - xirein
- Dokładne oczyszczenie, konserwacja chemiczna wnętrza wiatrownicy - xirein
- Demontaż sprężyn i kłap tonowych:

- **renowacja sprężyn fosforobrazowych**
 - **renowacja oskórowania na klapach tonowych**
 - **renowacja ławeczek wraz z pracami towarzyszącymi**
 - demontaż zasuw rejestrowych wiatrownicy:
 - oczyszczenie, renowacja
 - wyrównanie płaszczyzn i wypolerowanie grafitem
 - konserwacja – impregnacja kłocy i ławeczek
 - renowacja windlade:
 - **renowacja uszkodzonego oskórowania**
 - oczyszczenie – uszczelnienie pęknięć kancel i konserwacja chemiczna - xirein
 - montaż poszczególnych części wiatrownicy – regulacja wraz z pracami towarzyszącymi.
-

5. Renowacja traktury mechanicznej

- renowacja i regulacja wałków skrętnych z wymianą uszkodzonych
 - **renowacja uszkodzonych abstraktów**
 - **renowacja nakrętek skórzanych nr.kat.4 092 13**
 - renowacja winkli
 - wymiana uszkodzonych gwintowanych drutów naciągowych.
 - regulacja traktury
 - **Renowacja mechanizmu kopli dla manualów .**
 - montaż poszczególnych części – regulacja wraz z pracami towarzyszącymi.
-

Rekonstrukcja i renowacja głosów organowych.

6. Renowacja piszczałek metalowych labialnych

- Odkurzenie i dokładne oczyszczenie – **innowacyjna technologia oczyszczenia piszczałek cynowych.**
- Usunięcie uszkodzeń – prostowanie
- Renowacja stroików

- Renowacja zewnętrzna

7. Rekonstrukcja brakujących i trwale uszkodzonych piszczałek dla głosów organowych;

(renowacja / rekonstrukcja – naprawa zachowanej materii / montaż piszczałek wraz z pracami towarzyszącymi).

8. Renowacja pozostałych zachowanych piszczałek drewnianych

- Odkurzenie i dokładne oczyszczenie
 - Renowacja szpuntów i dostroików
 - Usunięcie uszkodzeń
 - Impregnacja środkiem owadobójczym
 - Szpachlowanie otworów po drewnojadach
 - Wymiana spróchniałych szpuntów i wlotów intonacyjnych
 - **Rekonstrukcja brakujących piszczałek oraz trwale uszkodzonych sekcji manualów i pedału.**
-

9. Renowacja – srebrzenie piszczałek prospektowych (front)

- Odkurzenie i dokładne oczyszczenie
 - Usunięcie uszkodzeń
 - Natryskowe srebrzenie piszczałek wraz z pracami towarzyszącymi
-

10. Renowacja – naprawa kontuaru:

- Demontaż elementów kontuaru
- Renowacja i montaż oznaczeń rejestrowych szyldów porcelanowych wg. Wzoru .
- **Rekonstrukcja naciągów rejestrowych**
- **Renowacja klawiatur manualów I , II**
 - wymiana filcowania i kaszmirowanie klawiatur
 - **renowacja nakładek diatonicznych z kości wołowej**
 - regulacja luzów bocznych klawiatury manualów

- regulacja skoku klawiszy do normatywnego wraz z wyrównaniem
 - **renowacja ramy manualów .**
 - **rekonstrukcja ramy z wymianą spróchniałych elementów .**
 - montaż poszczególnych części - regulacja wraz z pracami tow.
-

11. Miech główny – magazyn sprężonego powietrza wraz z dwoma podawaczami.

- Demontaż – oczyszczenie zewnętrzne i wewnętrzne
 - **Renowacja poszycia narożników skórzanych**
 - Naprawa rozszczelności stolarki
 - Naprawa zaworu bezpieczeństwa
 - konserwacja chemiczna – Hylotox Q
 - Owinięcie cegieł papierem
 - Montaż – ustawienie właściwego ciśnienia sprężonego powietrza
 - Renowacja podawaczy .
-

12. Rekonstrukcja i montaż nowej klawiatury pedału .

13. Rekonstrukcja nowej ławeczki organistowskiej .

14. Konserwacja – impregnacja chemiczna elementów drewnianych organów w tym szafy organowej i prospektu

15. Intonacja – strojenie 13 głosów organowych (16 rzędów)

***Rekonstrukcja układu zasilania organów
w parafii pw. Św. Marcina - Nowolesie.***

16. Dmuchawa o wydajności 21 m³/min.

17. Regulator wlotu powietrza wraz z zaworami zwrotnymi.

18. Izolator drgań (przelotka łącząca dmuchawę z regulatorem)

19. Obudowa akustyczna z filtrem powietrza ssanego z wnętrza kościoła

20. Montaż ww. elementów wraz z kanałami powietrznymi

ORGANMISTRZOSTWO
„KAMERTON” S.C.
Wieliszew Jeleni
Olczynka 21a, 48-231 Lubrzyń
NIP 756-190-04-82, Regon 160220950
Nr konta 38 1020 3714 0000 4102 0215 7550
Wieliszew Jeleni